

КОМАНДНИЙ ПІДХІД ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Бородіна Оксана Сергіївна

*к.пед.н., доцент, доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій,
Житомирський економіко-гуманітарний інститут*

Університету «Україна»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2777-2508>

borodina0202@gmail.com

Анотація. Зазначено необхідність та ефективність застосування командного підходу при організації інклюзивного навчання. Окреслено етапи на яких здійснюється організація командного підходу при інклюзивному навчанні та без застосування якого неможливе результативне використання принципу інклюзивності. Окреслено фахівців, які є безпосередніми учасниками командного підходу в організації інклюзивного навчання.

Annotation. The necessity and effectiveness of using a team approach in the organization of inclusive education is noted. The stages at which the team approach is organized in inclusive education are outlined, and without which effective use of the principle of inclusiveness is impossible. Specialists who are direct participants of the team approach in the organization of inclusive education have been identified.

Сьогодення диктує нові виклики, що потребує відповідних змін, адаптацій і модифікацій в різних сферах професійної діяльності людини. Ефективне здійснення професійної діяльності не можливе без комплексного і командного підходу у вирішенні низки питань. Завдяки тому, що командний підхід допомагає побачити і почути різні думки та ідеї кожного члени команди, здійснюється варіативний підхід до поставлених завдань.

В цілому освіта, інклюзія в освіті зокрема, в даному випадку не є виключенням, якщо проаналізувати ситуацію, то можна помітити, що на всіх етапах організації інклюзивного навчання забезпечується завдяки необхідній комплексній взаємодії фахівців [1].

Першопочатковою ланкою в командній взаємодії з інклюзивного навчання є інклюзивний ресурсний центр. Саме комплексний підхід команди спеціалістів інклюзивного ресурсного центру визначає рівень готовності дитина з особливими освітніми потребами навчатися в загальноосвітньому закладі, об'єм послуг (приспособувань навчального матеріалу; зовнішнього навчального простору; компенсаторних і допоміжних засобів [5]; необхідність, зміст і кількість корекційних занять [4]; участь додаткових спеціалістів тощо), що необхідні для успішного інклюзивного навчання.

Організація командного підходу в закладах освіти з інклюзивним навчанням здійснюється і забезпечується на підставі наказу МОН України «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти» [3]. Організація навчально-виховного процесу в закладі освіти з інклюзивним навчанням здійснюється за участі команди фахівців відповідного закладу освіти (директор, заступник директора, класний керівник, асистент вчителя інклюзивного класу, психолог, батьки дитини з особливими освітніми потребами та інші) так і за потреби залучення додаткових фахівців (асистент дитини з особливими освітніми потребами, сурдопедагог, дефектолог, корекційний педагог, логопед, медичний працівник, реабілітолог (фізичний терапевт), соціальний працівник та інші).

Організація і впровадження інклюзивного навчання в закладах освіти є складаним, багатоетапним процесом з залученням великої кількості фахівців різного профілю. Неефективно і несправедливо було б покласти на плечі вчителів-предметників відповідальність за результативність всього процесу інклюзивного навчання, такі вчителі є однією зі складових успішного впровадження інклюзії в осві-

ту. Команда закладу освіти, що впроваджує інклюзивне навчання організовує спільну взаємодію з органами місцевої організації, самоврядування, архітекторами та іншими для того, щоб зробити навчальний заклад доступним, враховуючи принципи на норми універсального дизайну, уважно аналізуючи увесь шлях від моменту виходу дитини з домівки, транспортування і безпосереднього входу і перебування в закладі освіти.

Високі показники результативності у використанні командного підходу важко переоцінити, головне вчасно визнати, що вирішення вашого питання потребує допомоги інших спеціалістів, відкинувши страхи і вагання попросити її, при цьому спробувавши всі можливі варіанти — обрати найкращий, найефективніший і результативніший.

Список використаних джерел

1. Бойчук Ю. Д., Бородіна О. С., Микитюк О. М. Інклюзивна компетентність майбутнього вчителя основ здоров'я : монографія. Харків : Видавець Іванченко І.С., 2015. 140 с.

2. Бородіна О. С. Самоосвіта педагогічних працівників як невід'ємна складова ефективної професійної діяльності. Електронний збірник наукових праць ЗОІППО «Психолого-педагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників у системі неперервної освіти» : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 10–12 листопада 2020 р.). № 5 (42). Запоріжжя. 2020.

3. Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : Наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text> (дата звернення: 18.11.2023).

4. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти : Постанова КМУ від 15.09.2021 № 957. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.11.2023).

5. Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти : Постанова КМУ від 9.12.2020 № 1289. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1289-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.11.2023).